

Republika Srbija
VRHOVNI KASACIONI SUD
Kzz 71/10
19.05.2010. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni kasacioni sud, u veću sastavljenom od sudija: Anđelke Stanković, predsednika veća, Nevenke Važić, Ljubice Knežević-Tomašev, Veska Krstajića i Mirjane Ivić, članova veća, sa savetnikom Vesnom Veselinović, zapisničarem, u krivičnom predmetu okrivljene R.M, zbog krivičnog dela oštećenje tuđe stvari iz člana 176. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, odlučujući o zahtevu za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Srbije Ktz. broj 996/09 od 20.11.2009. godine, podignutom protiv pravnosnažnih presuda Opštinskog suda u Nišu K. broj 2743/08 od 27.05.2009. godine i Okružnog suda u Nišu Kž. broj 1541/09 od 24.07.2009. godine, u sednici veća održanoj u smislu člana 422. stav 3. Zakonika o krivičnom postupku u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, dana 19.05.2010. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovan, zahtev za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca Ktz. broj 996/09 od 20.11.2009. godine, podignut protiv pravnosnažnih presuda Opštinskog suda u Nišu K. broj 2743/08 od 27.05.2009. godine i Okružnog suda u Nišu Kž. broj 1541/09 od 24.07.2009. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Nišu K. broj 2743/08 od 27.05.2009. godine okrivljena R.M. oglašena je krivom zbog izvršenja krivičnog dela oštećenje tuđe stvari iz člana 176. stav 1. KZ RS i osuđena na novčanu kaznu u iznosu od 30.000,00 dinara. Istom presudom, okrivljena je na osnovu člana 355. tačka 3. ZKP-a, oslobođena od optužbe da je izvršila krivično delo kleveta iz člana 92. stav 1. KZ RS.

Presudom Okružnog suda u Nišu Kž. broj 1541/09 od 24.07.2009. godine odbijena je kao neosnovana žalba branioca okrivljene i prvostepena presuda je potvrđena, u osuđujućem delu.

Republički javni tužilac je podigao zahtev za zaštitu zakonitosti protiv ovih presuda, zbog povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP i člana 368. stav 2. ZKP-a i povrede krivičnog zakona iz člana 369. tačka 3. ZKP-a, sa predlogom da Vrhovni sud, uvažanjem zahteva, ukine obe presude i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje.

Vrhovni kasacioni sud je postupio u smislu člana 422. stav 3. ZKP-a i održao sednicu veća, u odsustvu uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, na kojoj je razmotrio spise predmeta sa presudama protiv kojih je zahtev podignut i, po oceni navoda i predloga iznetih u zahtevu, odlučujući na osnovu člana 90. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik RS“, broj 116 od 22.12.2008. godine), našao:

Zahtev je neosnovan.

Vrhovni kasacioni sud nalazi da se zahtevom za zaštitu zakonitosti Republičkog javnog tužioca neosnovano ukazuje da je prvostepenom i drugostepenom presudom, na štetu okrivljene R.M, povređen krivični zakon iz člana 369. tačka 3. ZKP-a, time što je primenjen zakon koji se ne može primeniti s`obzirom na to da su radnje okrivljene, opisane u izreci prvostepene presude, prema navodima zahteva, nepravilno pravno kvalifikovane kao krivično delo oštećenje tuđe stvari iz člana 176. stav 1. Krivičnog zakona Republike Srbije, jer je odredba po ovom zakonu, s`obzirom na zaprećenu kaznu (novčana kazna ili kazna zatvora do tri godine), stroža od odredbe člana 212. stav 1. Krivičnog zakonika, (koji je stupio na snagu nakon izvršenja predmetnog krivičnog dela) koja za isto krivično delo predviđa novčanu kaznu ili kaznu zatvora do šest meseci, tako da su navedeni sudovi, u redovnom krivičnom postupku, propustili da primene član 5. stav 2. KZ-a koji propisuje da će se, ako je posle izvršenja krivičnog dela izmenjen zakon, jednom ili više puta, primeniti zakon koji je najblaži za učinioca.

Naime, prilikom ocene koji je zakon blaži za učinioca, u konkretnom slučaju Republički javni tužilac je upoređivao zakon koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela – KZ RS i novi zakon – KZ, koji je stupio na snagu nakon izvršenja krivičnog dela, isključivo prema zaprećenoj kazni zatvora.

Međutim, Vrhovni kasacioni sud nalazi da se ocena o blažem zakonu, u konkretnom slučaju, ne može izvesti samo iz ove okolnosti, jer je za odgovor na pitanje koji je zakon blaži za okrivljenu, potrebno analizirati odredbe ovih zakona o novčanoj kazni, kako u pogledu propisanog minimuma i maksimuma za tu vrstu kazne, imajući u vidu da se sud, u konkretnom slučaju, opredelio za izricanje ove krivične sankcije, tako i druge odredbe koje se odnose na ublažavanje kazne, odnosno mogućnost izricanja blaže krivične sankcije.

Naime, odredbom člana 39. stav 1. OKZ, bilo je propisano da novčana kazna ne može biti manja od 1.000,00 dinara ni veća od 200.000,00 dinara, dok je odredbom člana 50. stav 3. tačka 2. KZ, predviđeno da se novčana kazna, kao glavna kazna, izriče u iznosu od 20.000,00 do 200.000,00 dinara, za krivična dela za koja se može izreći kazna zatvora do šest meseci (za krivično delo oštećenje tuđe stvari iz člana 212. stav 2. Krivičnog zakonika propisana je novčana kazna ili kazna zatvora do šest meseci zatvora).

Da je zakon koji je važio u vreme izvršenja predmetnog krivičnog dela blaži za okrivljenu, upućuje i odredba koja se odnosi na izvršenje novčane kazne – član 39. stav 3. OKZ-a, koja propisuje da će se novčana kazna izvršiti tako što će se zameniti kaznom zatvora, ali tek ukoliko se kazna ne može ni prinudno naplatiti, za razliku od člana 51. stav 2. Krivičnog zakonika koji ne predviđa mogućnost prinudne naplate novčane kazne, već se ona odmah zamenjuje kaznom zatvora, pa je i iz tog razloga, novi, Krivični zakonik, za okrivljenu nepovoljniji.

Pored toga, prema odredbama člana 51. stav 1. OKZ-a koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela, predviđena je mogućnost i izricanja blaže vrste krivične sankcije. Naime, citiranom odredbom predviđeno je da se uslovna osuda može izreći kada je učiniocu utvrđena kazna zatvora od dve godine ili novčana kazna, a prema uslovima za izricanje uslovne osude prema novom Krivičnom zakoniku (član 66. stav 1. KZ-a) uslovna osuda se može izreći samo kada je učiniocu utvrđena kazna zatvora. Prema tome, u konkretnom slučaju, a posebno imajući u vidu da se prvostepeni sud opredelio za izricanje novčane kazne, blaži je zakon koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela upravo iz razloga što je predviđena mogućnost izricanja uslovne osude, odnosno blaže vrste krivične sankcije.

Iz iznetih razloga, za okrivljenu su blaže odredbe Krivičnog zakona Republike Srbije koji je važio u vreme izvršenja krivičnog dela, odnosno odredba člana 176. stav 1. KZ RS, kako su i ocenjene radnje okrivljene od strane nižestepenih sudova, pa se neosnovano zahtevom za zaštitu zakonitosti ističe da je u konkretnom slučaju primenjen zakon koji se ne može primeniti, pa se samim tim RJT neosnovano zahtevom poziva na povredu krivičnog zakona učinjenu na štetu okrivljene iz člana 369. tačka 3. ZKP-a.

Vrhovni kasacioni sud nalazi da se neosnovano zahtevom za zaštitu zakonitosti ističe da je prvostepeni sud povredio pravo na odbranu okrivljene na glavnom pretresu i time učinio povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 2. ZKP-a, koja nije otklonjena ni drugostepenom presudom, a koja povreda se, prema navodima zahteva ogleda u tome što sud, u toku sprovedenog postupka nije odlučio o predlogu branioca okrivljene, da se izvrši veštačenje od strane sudskog veštaka geodetske struke kojim bi se identifikovale parcele koje koriste okrivljena i oštećeni, tako da navedena presuda ne sadrži razloge o svojini na oštećenim stvarima, usled čega je doveden u sumnju zaključak prvostepenog suda da se radi o stvarima u svojini tužioca.

Po oceni ovoga suda, prvostepeni sud nije dužan da izvede sve dokaze koje predlože stranke u postupku, već samo one za koje oceni da su od značaja za potpuno i pravilno utvrđivanje odlučnih činjenica, a u redovnom

postupku je utvrđeno pravo svojine na posećenim stablima privatnog tužioca i to na osnovu odbrane okrivljene, iskaza oštećenog i njegovog sina, I.D, saslušanih u svojstvu svedoka, pa pobijanim presudama nije povređeno pravo na odbranu okrivljene u smislu člana 368. stav 2. ZKP-a u vezi člana 17. ZKP-a, s`obzirom da ni jedna odredba ZKP-a, pa ni ona iz člana 17. ZKP-a, na koju se Republički javni tužilac zahtevom poziva, koja sadrži načelo istraživanja materijalne istine pri utvrđivanju činjenica, ne obavezuju sud da izvede svaki predloženi dokaz, a ne postoji ni povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP-a, jer je sud o navedenoj odlučnoj činjenici dao jasne i dovoljne razloge. Ocenivši, iz iznetih razloga, da je zahtev za zaštitu zakonitosti neosnovan, Vrhovni kasacioni sud je, na osnovu člana 30. stav 1. Zakona o uređenju sudova („Službeni glasnik RS“, broj 116 od 22.12.2008. godine) i člana 424. ZKP-a, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar-savetnik,

Predsednik veća-sudija,

Vesna Veselinović, s.r.

Anđelka Stanković, s.r.